

FOGLALAT: Magyar és Erdélyország (kinevezések; Szepessy Ignác és Zichy Domonkos alapítványai; Segesvárszék követválasztása; segesvári új oktatászek; Hartván hála-köszönete; Baja nemes iránya; Pest megye játékszini gyámlóitása; budai nyugpénztézet; olaszországi levelezők közleménye; Caelco 's Hochmeister †.) Spanyolország (cortesgyűlési munkálatok; a' bilbaei hősök 's elestek megtiszteltetése; hadi viszonyok; Narvaez felírása a' királynéhoz; d. Carlos tábor a' új főhadi parancsnoka; a' christinok ellenmunkálatai 's a' t.) Portugália (a' nép elégtelensége kormányával 's ministe: eivel; ingerültsége az angolok ellen; Remeichido pusztításai; miguelpárti mozgalmak.) Franciaország (Buonaparte I. felszólításai; Meunier; a' constantinei ügy; d. Carlos engedékenyek mutatkozók. Duchatel előterjesztése; elegy.) Anglia (Russell lord körlevele 's a' t.) Belgium. Svédország. Németország. 'schweiz. Eleghyr. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás. Lotteria.

M A G Y A R- és E R D É L Y O R S Z Á G.

Ó es. k. fölsége 1836 dec. 23-áról költ legf. határozata szerint a' varasd-károlyvárosi hadi kormányzéknel hivatalban levő kapitány Rastich Dánielt a' szlúni határezredtől Knóhr ezredes helyébe őrnaggyá 's fő hadi-kormányzékü segédévé mélt. kinevezni.

Ó es. k. fölsége pesti 30adi ellenőrré eddig sopronyi 30ados és sóárnok Zorn Léopoldot mélt. kinevezni. Ennek helyére a' m. k. udv. kamara Schmirch Antal helybeli ellenőrt, ellenőrré pedig ugyan Sopronban eddig fizetéstelen ellenőr Segur Gyula grófot; végre Jaszenovácra 30adossá Majorinca Györgyöt nevezte.

Somberekrül (falu Baranyában) következő irnak: A' minden szépnek, de főkép' a' közjónak 's hasznosnak előmozdítására tettleg buzgódnó nagylelkű hazafi, 's honunk' al-vidéke Minervájának valódi gyámlóla n. m. b. Szepessy Ignác pécsi püspök ur tudományok iránti szeretetéből nem eléglé Pécset azon percztől fogva, mellyben ezt, püspöki székét elfoglalta után főpásztori kormányával szerencsésíté, bölcselkedési oskolákkal díszesíteni, utóbb ennek körét, melly a' növendék-papházban csak csekély lehet, egy negyvenezer pengő for. alapból épült házban bővíteni, végre e' roppant épületet nyilvános könyvtárnak szánván az iskolai célra legalkalmasb paulinusi kolostort 12 ezer pengő for. ton a' ns vmegyétől megvenni, azt a' hozzá csatolt szentegyházzal együtt 30 ezer p. fr. talvégromlástul megmentvén, ékes palotává, a' templomot, új Sziónná alkotni, abba törvényi 's bölcselkedési kart minden szükséges finom készülettal a' falusi mesterek művelődésükre 's elkészítésére szinte általa alapított négy tanítóból álló iskolát helyezni, 100 ezer pengő for. alapítványtökét letenni, mellynek kamatjából a' tanítók illendően fizetessenek; hanem most ujjolag e' tudományi új lakot díszes könyvnyomtató intézettel is megajándékozta, mellybe meghozatván 10 ezer p. ftért külföldről minden szükséges eszközt 's igen finom betűket; egy az iskolák' körében álló házat, a' kolostor volt majorjában, 2,400 pengő for. e' célra alkalmazott, hol többtágos szoba könyvnyomtató intézetül 's az ezt intéző művész igen csinos lakjával, az intézet oklevelei, papirosa 's egyebei bátorságos fentartási őrhelyül szolgál. Első gyümölcse ez új intézetnek a' papi naptárak (directoriumok) valóának, mellyek csinoságából az intézet tökéletességi foka látható, 's minden igaz szívet új hála- 's tisztelet-érzésre buzdít illy nemes jótévként. Áldás és nesztori évek koszoruzzák tisztos pályáját, mert csak így létesülendnek az eddigieknel nemkisebb terveit, mellyek Pécsnek még más szépeket adandnak!

R. Komárom. Ha van erény, melly az emberiségnek nemesen használ 's annak tiszteletét érdemli, bizonytal legfőbb az olly intézetek alapítása, mellyekben nyert oktatás által a' gyöngye lelkek műveltetnek 's jó gondolkodásu hasznos polgárokká, 's becsületes emberekké alakíttatnak, egész nemzedékek jóra szöpre buzdíttatnak, 's nemzetek hatalom és méltóság fokára emeltetnek, — 's ezek a' népiskolák. Illy erényt fűzött több emberi erényei koszorujába vázsonyló Zichy Domonkos gróf, Sz. Móriczbóthi apátja, az olmtüzi érseki káptalan kanonokja, alesperes, és ó szönyi lelkész, ki lefolyt 1836 évben a' R. Komárom ellenében fekvő új szönyi pusztán iskolát alapított, még pedig úgy, hogy tulajdon költségén alkalmas épületet vett, bele tanított rendelt 's annak mindenkorai fizetésére bizonyos tőkepénzt tett le. Az iskolát minden valláskülönbőség nélkül használhatják a' szegény lakosok gyermekei.

Segesvár jan. 4kén: A' helybeli jobbjézésű lakosok azon hazafi ügyeket, melly szerint az itteni gymnasiumban még egy oktatászek-alapítás által e' tanító intézetet gyárapítani 's ez által a' köz-művelődés előmozdítására hatni kívántak, több nehézség-elhárítás után, végre ohajtott következés koronázta. E' célra ugyanis még mult tavaszon önkéntes adakozásból aláírás utján több mint 1700 pengő for. tőke növekedvén, annak évenkénti kamatja 100 pengőt meghalad, mellyhez fölülköl ő felsége a' száz hét bíróság pénztárából évenként 100 ezüst for. fizetelni megengedvén, az új tanítónak v. conrectornak most még csak 200 pengő for. díja leend ugyan, de a' tanító-intézet ez új oktatászek-alapítás által sokat nyert, mit egy felől a' közönség áldozatokra kész hazafiságának, más felől ő felsége minden jót 's közhasznút pártoló kegyelmének köszönhetni. Segesvárszék folyó jan. 2kán tartott közgyűlésében a' folyó jan. 16kán N. Szebenben tartandó nemzeti gyűlés tárgyai vétettek tanácskozás alá. Az ezen nemzeti gyűlésre küldendő követeknek utasítások adattak, 's a' küldendő követek meg is választottak, midön is a' szék fő tisztje egészsége körülményei miatt választás alul magát kivételvén, az ez évi nemzeti gyűlésre Segesvárszék szózati többséggel következő tanácsos Weiszkircher Károlyt és pénztárnok Schwarz Jánost választá. — Erd. Hir.

Új Hartván: Grassalkovich Antal hg. összes jobbjágyai háját nyere-meg az által, hogy valamint a' göröcmirigynek hazánkat

első megrohantakor szenvedő alattvalóji enyhülésére hgi áldozatokat tett, 's már egyébkor is uradalmihoz tartozó egyes helységek szegényi közt pénzt osztani 's az éhezőknek gabonát adani kegyeskedett; úgy a' mult évi cholera idején is minden attól meglepetett helyre tapasztalt orvost 's ápolókat rendelt, orvosszereket küldött, a' betegek' hogyan léterül-részvevőleg gondoskodott, 's érettük 's miattok töprengeni 's költetni meg nem szűnt, míglenjobb egészségöket biztosítva látá. Nem csak pénz-és gabonátárát nyitatta pedig ki a' szökölködők segedelmirre, hanem pinczét is a' lábadozók számára. Sikerült is czélszerű atyai szorgalma, mert a' göröckórságban szenvedtek nagy számához képest igen kevés volt nálunk a' halomás. Ezen kívül, minden reményen felül, most is mindennemű uri-és haszonbért csak váltóban kíván vétetni. Illy tetemes áldozatnak, mellyekkel szegényebb embertársit vigasztalja, természetes következése a' forró háladatosság! —

Baja: A' művelt korszellem üdvös emelkedésével, városunk is lehánván az újévi köszöntések jármát, az azok helyett rendelt megváltási aláírásból bejött 176 ft. 16 xr. p. pénzzel a' városi kórház pénzalapját nevelé. Ugyanitt az Oroszlán vendégfogadó teremében jan. 23án a' kórház javára sorsjátékkal özszezektött táncmulatság adatott. —

Az emberismérettel társult honszeretnek legbölcsebb 's legszerencsésb eszméi közül való, hogy midön nagy 's nemes czéljai végrehajtásában fáradoz: azoknak, kiket segítségre fölszólít, lehetőleg könnyűvé 's kellemessé teszi az adakozást, és az embert mindig úgy tekintvén, mint testből 's lélekből állót, míg egy részről a' nemeslelkűséget örömet föltessi minden ember- 's a' honszeretett minden honfi keblében lakozni: más részről a' testi természetnek is nyujt élvezetet 's így a' hasznos czélt kellemes eszközökkel mozdítja elő. Illy szempontból indult ki ns. Pest vármegye, midön a' bud. i magy. színésztársaság további fentartására febr. 16 napján táncvizigalmat adni szándékozik, mellyről bővebben szöl köv. hivatalos közleménye: T. n. Pest vmegye színészi választmánya azon hiedelemmel, mi szerint meg van győződve, hogy a' magy. színészet közérdekű ügye, bármilyen alakban jelenjék meg a' közönség előtt, mint minden gondolkodó hazapolgár által eddig mélyen érzett hiány czélszerű pótléka, meleg részvétre számolhat; f. évi febr. 16jén esti 9 órakor Pest városa nagyob teremében táncmulatságot adand, mellynek jövedelme a' t. megye által negyedfél év óta nem kevés áldozattal pártolt budai magy. színésztársaság további fentartására fog fordíttatni. Nem kételkedik ez okból ime' kitűzött czéljánál fogva hasznost kellemessel párosító mulatságra meghíni mindent, ki előtt a' szépet 's jót egyesíteni e' földi pályán nem utolsó föladás, 's magasb szellemi élvezet. A' belépti díj 1 p. f.; belépti jegyeket válthatni Pesten középponti fő sz. bíró Zlinszky János urnál, a' vgyeháznál, 's ugyanott a' megye kancelláriáján, Tomala és Grimm szépműárosoknál, nem különben a' nemzeti casinóban az udvarnoknál 's Nádor vendégfogadóban a' haszonbérőnél; Budán pedig t. Lászlóné asszonyaságnál a' Ráczvárosban 's Milecz kereskedő urnál a' várban. —

Az ő fölsége általkegy. megerősített magyar nyugpénzi intézet választottsága f. év jan. Sántartá szokott félévi gyűlését Lovász András m. k. helytartósági tanácsnok és helyt. kancellaria-igazgató elnöksége alatt. Az ekkor nyilvánra jött adatokból kitetszik, hogy a' mondott napig beiktatott tagok összes száma 1536ra; az intézet gyökértökéje pedig azon 5302 forinttal, mellyek e' félévi segédpénzekből elkülönöztetvén ugyan az eredeti tőkéhez adattak, 682,817 forint 55 1/2 krra megyen váltóban. Az intézet pénztárából a' szabályszerű 100 — 150 — 200 — 300 — és 400 frinyi nyugdíjakban jelenleg 43, szolgálatra alkalmatlan tag, 279 özvegy és 62 szöletlen árva részesül. — A' gyűlés végzetéből közhírré tételük, hogy e' jótékony intézet fentartása s azon nyugdíj-leszállításoknak, mellyeket a' nyugalmazottak, ez utolsó félévben az Intézethez mód felett kevés számu új tagok járulása miatt, szenvedni kénytelenítették, jobbitása hathatósan megkívánják, hogy miután a' kincstári tőkék kamatinak leszállítása 's a' cholera által szaporodott halálesetek az intézet jövedelmeit szembetűnőleg megcsökkenték: az intézet tagjainak száma ujakkal szaporodjék. Hirdetik továbbá, hogy az intézet pénztárában jelenleg készpénzben fekvő 10,328 fr. 45 kr. v. a' fenálló elvekhez képest, száztól hat forintnyi kamatra törvényes iktatás mellett adóssági tehertől mentes, tüzkár ellen biztosított budapesti házakra kölcsön adatai határozottat; kik tehát ez ajánlközás hasznát venti szándékoznak: intézzék oklevelekkel ellátott folyamodásaikat az intézet választottságához.

Brassó: jan. 3kán 's 4kén néhai hg. Brankován kegyes hagyományából, minden vallás és nemzetre való tekintet nélkül, a' brassai görög egyház előjárójai a' szegények közt következőket osztattak ki: 1) brassai szegényeknek 654 f. 2) pojana-morulyieknak 30 f. 3) felső-szombafalviaknak 60 f. 4) fogarasiaknak 100 f. 5) raboskodóknak 20 for. váltóban. Ezekon kívül Brassóban 25 kath.

szegénynek malélisztet 's 20 fr.; 25 evangel. luth. száznak lisztet 's 20 for.; 25 reformálnak lisztet 's 20 for.; 20 magyar luth. nek lisztet 's 10 for.; 10 kalugyernek lisztet 's 10 vált. for. A' bolgárszegi nagy templomnál levő 40 oláh szegénynek, a' kisebb templomnál szinte 40nek, 's Ó Brassóban 30 szegény oláhnak törökbüza lisztet 's a' fogházbeli 130 szegénynek egyegy kenyeret. Oláhországban a' gabona olcsulni kezd; 1 kila tisztabüza 55—60 piaszter, árpa 20, törökbüza 30 piaszter. Fagygyu okája 2 piaszter. Erd. Hir. —

1836 lefolyta alatt a' süketnéma' váci intézete javára történt emberbaráti adakozások közt nevezetesh mennyiségűek: bold. Fatovich Máté szombathelyi kanonok 200 fr.; Tulsiczky András, volt s. pataki plebános 100 fr. Hetesy Ignác fricsi plebános 100 fr. Mayer Pál esztergami pap 250 fr. néhai Krammer Mihály szatmári kanonok 50 fr. Tomich Ferencz pécsi kan. 50; Illés Pál sz. iváni plebános 100 fr.; néhai Boráros János pest-városi tanácsnok 1000 fr.; Nádasdi Ferencz gr. váci püspök 250 fr.; Pyrker László egri patr. érsek 250 fr. Vurum József nyitrai püspök 250; Klobusiczky Péter kalocsai érsek 200 fr.; Kern Ignác besztercebányai megyei pap 62 fr. 30 kr. a' kalocsai káptalan 50 fr. Szepesvmegye nemesi pénztára 250 fr. a' váci káptalan 100 fr. Bazin k. város 70 fr. Gvozdanovich Péter posegai fő sz. bír. 50 fr. chasmai társas. káptalan 50 fr. a' tiszamelléki helv. vallástételü superintendentia 143 fr. 30 kr. Kőszeg sz. város 177 fr. 18 kr. dunántuli agost-vall. superintendentia 49 fr. 28 kr. Soprony k. város 50 fr. Kopácsy József veszprémi püspök 250 fr. — az egri érsek. megyéből decedens-papok 60 fr. 25 kr. besztercebányai székes káptalan 100 fr.; Lajcsák Ferencz nagyvárad püspök 500 fr. 's a' t.

Egy olaszországi tisztelt levelezőnk így ír Marlibol, a' luccai hg. mulató-lakából, jan. 10kéről, az ottani szokatlan időjárás tünevényeiről: Dec. közepén oly kellemes volt az idő, hogy a' narciszok is virítani kezdenek, de 23án egyszerre megváltozott, hideg eső kezdte hullani, villámlani 's dörgegni. Tartós zápor után dec. 29n jégeső esett, villámlással 's dörgéssel 's azt nagy havazás követte, melly azonban néhány óra múlva elolvadt. 31én reggel ismét hó fedezé a' földet 8—9 hüvelyknyi magasságban, mellynek terhe alatt a' zöldelő fák összetörtek 's némelyek gyökerestül kidőltek; estve azonban újra égi háboru. Az új évvel oly szokatlan hideg köszöntö be, hogy a' hévmérő fagy-ponton alul 3—5 lépcsőn állott; 's az ablakon czifra jégvirágok mutatkoztak, mi Olaszországban igen ritka jelenet; 's a' hó még erősen esett, mint valaha. A' virágzó növények és szüntelen szabad ég alatt virító rózsák mind elhalványulának, 's összefonnyadtak; a' villák olajfái nagy részt gyökerestül kidőltek vagy ágaitól megfosztattak, 's hihetőleg jövőre is rongálvák. A' hó még jan. 8án is fedé a' földet 's nem engedé a' szegény olaszoknak, hogy holmi clelmökre szolgáló fűvet szedhessenek. Ok e' szokatlan szigorú időjáráshoz nem szokva kétségbe eséssel küzdenek 's azt gondolják, hogy a' világ tengelye fordult ki sarkából, még templomba is szentüzzel töltött csuprokkal járnak; az öregek azonban 1809ből emlékeznek illy nagy hóra, de nem ekkora hidegre. Jan. 9én egyszerre megváltozott a' világ ábrázolja 's oly meleg lön, mint Magyarországon majusban, úgy hogy a' mezzei parasztok egy ingben dolgoztak már 's jó reményre derültek, hogy elfagyosodott honuk megváltoztatja végre kamaszkai természetét 's ismét a' szelidegű, meleg, kellemes Olaszország lesz.

N. Szeben: jan. 9kén végzé becses 's közzjóra szentelt munkás életét, kir. tanácsos, Szeben városa és széke tanácsnoka 's proconsula Hochmeister Márton 70ik évében. Ő felsége annyira méltatá a' boldogultnak érdemeit, hogy őt nemességgel 's nagyobb polgári arany érdempénzzel is megajándékozta. Hivatali munkásságán kívül sok érdemet tön a' boldogult azon becses hazai isméreteket terjesztő sok könyv kiadásával, mellyeket fél század alatt saját kormánya alatti könyvsajtójközre bocsátott. — N. Szebenben az újév-köszöntésimégváltásból bejött 138 f. 36 xr. pengő pénz tiszta jövedelem fele része a' mulató és sétahely csinósítására, más fele része pedig a' házi szegények valláskülönség nélküli fölségellésére fordított.

Egerben: f. jan. 16kán hunyt el Apátfalván Csélikó Károly, plebánus, alesperes, egri tisz. kanonok 's több megyei táblabíró életének 44ik évében; Somo gyban pedig Véséi Sándor aljegyzőt az uralkodó idegláz élte virító tavaszán ragadta-el.

SPANYOLORSZÁG.

A' cortes m. h. 28ki ülésében a' constitutio új alap-intézké-nyű 4dik 's utolsó czikke is elfogadták 88 szóval 63 ellen. Így tehát az alkotmány sarkalatos változtatását illető indítványok megvitátása be van fejezve. Arguelles és Sancho, kik még nem egészen egy év előtt a' közvetleges választásoknak legbuzgóbb védei valának, most az egyenes (közvetlen) választást legelszántabban pártolák. Most a' hadi törvényszék-javításra czélzó indítványok kerültek tanácskozás alá 's egy rendkívüli javaslat, az uri tartozások beszedését tárgyzzó, mi szerint ha valaki birtokjogát behizonyítani nem tudná, az illy jöszágból veendő uri jövedelem az országos kincstárra háramoljék. A' 31ki ülésben megbízá a' cortes a' nemzeti jutalmazó választmányt, hogy ez Mina emlékezete tiszteletére határozást hozzon indítványba. — Januarius 1sőjén a' havonkint megújítani szokott elnökválasztás ment végbe, miszerint elnökké Ferrer, helyettesé (alelnök-ké) Olozaga lön, ki előbbi indulatos ellenzösködését levetközve bárányszelíden kezdé magát viselni. Azon biztosság, mellynek Caballero nevezetes indítványáról kelle vélemény adni, azt terjeszté elő a' cortesnek, hogy a' d. Carlos utódá uralkodásból kizáró végzemény ne csupán d. Sebastian 's Beira hgkisasszonyra, hanem ezek maradékira is terjesztessék ki. Ellenben az, hogy Carlos tüstint elfogatása pillanatában kivégeztessék, a' biztosság nézetei szerint csak egy külön törvény erejénél fogva lesz eszközölhető. Több kö-

vet által előterjesztett egyházi javításokat tárgyzzó számos indítvány-rul is beadá az illető választottság saját véleményét, mellyek szerint papi személyeknek egyházköreiből eltávolítása, 's az alapítvány-javak összetörlesztása 's egy személyre halmozása gátlandó. Bilbao hódíthatlansága okot 's alkalmat szolgáltatott a' belügy-ministernek dalgályos beszed-tartásra, mellynek következtében a' ministerium által indítvány terjesztett elő, miszerint Bilbao védei, az ezt ostrom alul fölmentő tábornok, hadsereg 's tengeri katonaság (az angol szintugy mint a' spanyol) a' hazára nézve kitünő érdemtételének nyilatkoz-tassék 's egy másik indítvány, mellyben a' váróalmazók megjutalmaz-tatásán kívül azt kívánták, hogy a' corteselnök saját kezével írjon köszönő levelet a' bilbaoi ayuntamienonak, a' városi őrpolgárság főnökének, Espartero, a' spanyol tengerészet 's Hay lordnak. Ezt mint már némileg az előbbi végzeményben foglalt javaslatot Olozaga el-mellőztetni kívánta ugyan, de a' cortes végre mégis elfogadá, oly módosítással, hogy az említettekhez intézendő leveleket a' jegyzői hí-vatal készítse el. Ezenkívül még egyéb indítványokat is fogadtak el, Bilbao védelmi emlékét örökítendőleg; megvizsgálásukat azonban a' jutalmazó választmányra bízák. Ezekkel öszhangzólag végzeményt bocsátott közre a' királyné, mellyben Bilbaot 's védelmezőit a' tisztelet kitünő jeleivel ruhazza föl. A' város eddigi címéhez ugyanis még a' következőt rendelí csatoltatni: muy noble y muy leal (igen nemes 's igen törvényszerű v. törvényhű, jogdad) és invicta (győzhetetlen). A' köz-tanácsnak nméltóságú czímet szíveskedik engedni; egyes tagjainak pedig nagyságot. A' magokat leginkább kitüntetett nemzetörség és hadsereg zászlójára sz. Ferdinand rende díszjeleit fogják tűzni. A' vár védei érdemkeresztet nyernek illy fölrattal: „Védelmezé a' győzhetetlen Bilbaot harmadszori ostromakor;“ a' szabadtó spanyol es angol katonaság tisztei 's közvitőzei hasonló érdemkeresztet, mellyen e' szavak állnak: „Megmenté Bilbaot.“ Espartero tábor-nokot ezenkívül minden utódostul „luchanai gróf“ czímmel aján-dékozá meg. Továbbá az elestekért az ország minden egyháziban gyászünnepet rendelt febr. 5kén tartatni, 's önfölalózásuk hírének föntartására nem csak emléket állítatni, hanem még hátrahagyott özvegyeik 's árvaik számára díj. vagy évpénzt is ajánlott; az elpusz-tított 's megrongált épületeknek pedig az ország költségén leendő fölépíttetését 's kijavíttatását ígéré. Egy másik határozatában meg-emlékezett az igazgató királyné Mina érdemeiről is, 's ezek iránti méltánylatát kitüntetőleg özvegyét Espoz y Mina grófné czímmel ügyekezett vigasztalni.

Madridbul jan. 2rul érkezett tudósítások szerint nagy örven-dezéssel fogadák a' fővárosiak Bilbao megszabadulta híré. Minden ajkon Espartero neve hangzik. Dicsőségét azonban már is kétségé ügyekeznek tenni némely idegen lapok, annyibul, hogy az ostrom-oldás fő eszközölőji gyanánt az angol tiszteket magasztalják. Maga a' M. Chronicle is illy szellemben írt nem rég, mellyért őt a' Stan-dard, mint kérkedőt, jól meg is korholja. Bayonnei levelek azt erő-sítik, hogy Espartero 's az angol tisztek közt valóban támadt is vol-na e' tárgyra nézve viszálykodás. Még kevesebbé lesz pedig egyetér-tés, így szólnak a' most érintett levelek, ha a' navarrai alkirály, Sars-field, kormánytul vett parancsa következtében, a' baski tartományok-ba előnyomuland. Hát ha a' két személyes ellenség Alaix és Narvaez is összetalálkozik, parancsuk szerint az ellenséget kölcsönös erővel öldözöbe veendő! Mint férnek majd meg egymással ezek? Narvaez a-zonban aligha elejét nem veendő az innen eredhető balságoknak az által, hogy Alaix visszahívását eszközözendí, vagy ő lépend alá eddigi pályájáról. A' királynéhoz intézett iratában nemes elszántság-gal mondja ki ezen ohajtását, melly neki, mint ő maga is remény-li, nem csak a' királyné, hanem egész Europa méltánylását meg-szerzendí. Ironmányában így mondja el az ő és Alaix közt történetket: 25kén (nov.) megszalasztám Gomezt 's 29kén ismét megvertem Gua-dalatenél. Midőn az ellenség maradéksapatit semmivé tenni ügye-keztem, sikerült a' leggyalázatosb pulyaságnak 's kaján irigységnek terveimet dugába dőnteni, az ellenség szeme előtt lázadásra izgat-ván föl a' 3dik osztály fegyveresít. A' dobosak általános indulót por-gettek; a' katonaság több oldalul ellenem támadt, 's tiszjei által gyámolítva nekem szegze szuronyait. Én kardot ránték, hatalmas szóval dorgálám őket, 's engedelmeskedésre is birtam volna mindnyá-jokat, ha épen e' pillanatban nem érkezett volna meg az utócsapat-tal Alaix, a' féktelenséget gyámolítandó. — Elbeszéli azután, mint fenyegeték halállal, mint kérte d. Diego huszárezredest, hogy őt a' lázongás-elynyomásban segítse, miként újította meg Alaix e' pillan-atban a' zavargást, úgy, hogy Narvaez, miután személye illetlen-ségeket is szenvedé, kinszerítve látta magát, éjszakának idején Anti-guerában hagyott saját osztályához távozni. Végre így végzi előa-dását: Azt hiszem, hogy egy nép hadiserege történetiben sincs illy vétkes körülmények halmozata. Ennélfogva igazságot kívánok, szigorú és gyors igazságot, mellyet fölségedtől várok is. Ha ellen-ben a' vétkeseket büntetés nem sújtaná, mivel magas fokon állanak, vagy mert számuk nagy; ez esetben nem fogok megelégníni vala-melly nyomorú boszuállással; hanem megszünök viselni a' becsü-let egyenruháját (uniformisát) hogy föl ne cseréljenek hazám gyil-kosival; ez esetben, kérem fölségedet, egyezzzék meg teljes elbo-csáttatásomban, és se katonai rangot, se hadi érdemejelet ne hagy-jon rajtam. Ez olly kegyelem, mellyet fölségedtől bizton várok, meg levén győződve, hogy Spanyolország 's egész Europa helyeslendí ez elhatározásomat. Ramond Narvaez.

D. Carlos tábora még mindegyre Durangóban van, honnét jan. 2rul jött levelek szerint, d. Sebastian infans van kinevezve had-

seregi főparancsnokká, mi a katonaságot szörnyű örömmel buzdította. Villaereal fő-, Urbisondo alsegéde, Moreno a tábournoki kar intézője, hadi titoknok pedig Elio. Az új parancsnokfőtábornok Zornoza. Különben a Carl csapatok még mindegyre előbbi helyeikben vannak. Ez Bilbao lakosainak okot szolgáltat aggodalomra, hogy újabb ostrom fog ellenük intézteni, mi miatt küldöttséget is intéztek már a kormányhoz védelem s a folyam elsánczoltatása eszközlése végett; annival inkább, mivel Hay lord majd minden löszert visszahordatott St. Sebastianba. E' miatt zugolódásra is fakadtak a lakosok, sőt igen számosan készülnek elköltözni a városból.

Bilbaobul, Portugalete, Santander és St. Sebastianbul érkező minden levél egyhangulag erősíti, hogy a carlosiak ellen elhatározó intézkedéseket tön a kormány. Mintegy 30 ezer fegyveres nyomul e' végre a baski tartományokba. Alaix és Ribero Burgosnál egyesítendik csapataikat. Mielőtt ez utóbbi Pamplonát elhagyá, megtudák a lakosok, hogy indultat pénzbeli szűköltése késedelmezteti; s alig került bele egy nap, már 40 ezer kemény piasztert gyűjtöttek s bíztak szabad rendelkezése alá a tábournoknak. A közügy kész gyámolításának szép példáját adá több lap szerint a st. fernandoi bank-intézet is az által, hogy a' kormánynak önként s elégelesen megajánlá a kinszerítési kölcsönből rá esendő 36 ezer realt. E' szerint igen kedvező kilátás nyílik a' christinok szerencsés fordulatú ügyének győzendésére, minek eszközlését a' las Artas vezérlete alatt Vitoriaig nyomult portugáli segedsereg 's Evans tábournok osztályának 6 ezer fegyveressel szaporodta is mindinkább elősegíti. Kedvezőleg járul ehhez még Villarealnak a' carlosi főparancsnokságról történt lemondása s helyébe d. Sebastian infans kinevezetése; mert bizonyos, hogy ez a' csatavesztés után elbátortalanult katonaságban nem leszen képes újra éleszeni a' lelkesedés lángját s harcvágyat. Már is kezdik a' szökődést, úgy hogy naponként eltűnik nyolcz, kilencz.

Madridban aláírást kezdtek a' Biibaonál elestek özvegyei s árvái gyámolítására, mellyhez Santa Maria, a' mexicói köztársaság követe 20 ezer real segedelemmel járult.

Bayonneban azon hír terjenge, hogy d. Carlos veszélyes nyavalyában sanylik, s ez nagy félelembe s aggodásba ejté körttesít.

Spanyolországban a' szokotthoz képest igen kemény tél uralkodik. A' carlosiaktól Bilbaonál elvett ágyuk közül a' vizenyősb helyen levők úgy a' földhöz fagytak, hogy az idő enyhüléseig lehetlen őket odább mozdítani. Jan. 2kán 9 foknyi hideget mutatott Reaumur hőmérője a' fagypontra alul.

PORTUGÁLIA.

Lissaboni levelek szerint dec 24rül igen kedvező fényben lünetteti föl a' ministeriumot a' rabszolgaság általános eltörlését tárgyzó bocsátvány. Ambár azonban ennek az emberi méltóság fönntartására szolgáló becsét elismeri is a' nép, még sem tud megbarkozni azon személyekkel, kiktől és kik által az származék. A' királyné, mint említők, nem hordoztatja magát többé kedvelt angol kocsisával; de azért a' közérzelmet mégsem tudá simulékonyá tenni önmaga s az angolok iránt. Kocsisát nem régiben agyon akarák löni, midőn egy térségen a' kir. lovakat jártatá. Egyéb angolok ellen pedig azon véletlen eset izgatá föl most a' gyűlölséget, hogy Silva Passos, a' bel- és pénzügy-minister Howard de Waldenhez hivatalos levén, lakoma után egyszerre rosszul lett, miből azon hír eredt, hogy őt ott meg akarák mérgezni. Betegségéből már egészen kigyógyult, s mivel látja, hogy annyifelé szakadozott érzelmű s kívánságu népnek egyáltalán nem cseleketik a' kormány irányára, a' cortes összeülésekor tüstint le fog mondani hivataláról; annival inkább, mivel őt s ministertársit a' pártok főnökei már harmadizben szólíták föl elbocsátatási kérelmének benyújtására. Sőt mivel a' ministerek e' felszólításnak csak a' cortes összegyűlése alkalmára ígértek engedelmességet: a' királynéhez is nyújtának azok fölírását, mellyben ezek elbocsátását sürgetik. Az ország belseje egyébiránt most is ki van téve zavargásoknak s a' híres Remechido dulongásinak, ki Algarbia faluiban mindegyre zsákmányol, s a' lakosokat egyizben annyira zaklatá, hogy előterjesztést nyújtának a' kormányhoz, mi szerint ez tüstint haderó-küldésre szorgalmaztaték, hogy a' rabló czimborák fektelenkedési valahára megzaboláztathassanak. D. Miguel ügye még gyakran okoz kitöréseket, mint ezt legközelebb a' lamegoi eset bizonyítá, hol egy csapat lázongó éjjel véletlenül akará megrohanni a' városbelieket, mit azonban az előre értesített polgári hatóság meggátolt. Guarda és Celorico közt pedig egy helységben az egyházi kincstartótul minden pénzt elvettek, mi csak a' templom ládjában találtaték. A' főnök adott ugyan magáru kötelezvényt, mint I Miguel hadseregének ideiglenes parancsnoka; de valljon milly bíróság fogja ezt, a' fizetni nem akarás esetében, megterítethetni? Maga d. Miguel egyébiránt egészen fölhagyni látszik saját ügyével addig, míg nagybátyjának d. Carlosnak sorsa Spanyolországban elhatározó fordulatot nem vesz.

FRANCZIAORSZÁG.

A' le Droit s egyéb lapok Bonaparte Lajos három felszólítását teszik közre, mellyek a' strassburgi zendüléskor már ki is voltak nyomtatva s csak ki kellett volna osztani azokat. Az első a' francia néphöz van intézve, a' 2dik a' sereghöz, a' 3dik Strassburg lakosához. Az elsőben Lajos-Fülöp kormánya rendszabályt támadja meg keményen, a' 2dikban azt panasolja, hogy a' külhatalmak csorbát ejtének Franciaország becsületén, a' 3dikban a' strassburgiak helybeli érdekeit kívánja fölbiztatni. — A' strassburgi zendülők pöre az

alsó rajnai törvényszék előtt folyamatban van, de az egész ügy igen csekély érdekléssel bír a' községre sőt még a' politikai lapokra nézve is. — Fddig folyvást tanukat hallgattek ki. —

Ugyan a' le Droit beszéli, hogy Meunier több nap óta nem hallgaták ki, de Jan. Sán Pasquierhez vitték, hol mintegy hat óráig maradt. Ezt következő körülmény okozta: Meunier bizonyos Flée nevű asszonyságnál tölté karácson estvéjét valamely dolgozó személy s egy E. nevű fiatal ember társaságában, ki könyvároslegény a' Panorama sikátorban; s még egy idik személyében. Mivel azonban igen elkéstek, valamennyi arra határozta magát, hogy reggelig ott maradjanak. A' hatóság s nyomozó bíróság azt híven, hogy e' körülményben talán valami új részt lel vádra, ez ártatlan személyeket mind befogató, s Meuniertel szembeállítatá; de szoros vallatás után e' személyek ártatlansága fényre jövé, valamennyi szabadon bocsátatott. Az ifju E. e' házban, mint állítja, anyját kereste, de azt ott nem találta, különben szelid, egyszerű s mi a' rendőrségnek és nyomozó bíróságnak benne főleg tetszett, politikával soha sem foglalkozott. E' házban mindenik személy külön hált, s csak Meunier maradt a' kályha mellett ülve, hol Tasso megszábadított Jeruzalemét olvasgatá reggelig. —

Dec. 9én a' páirkanrában a' válaszfelírás iránti vitásokhoz fogtak, mellynek javaslatát a' tudósító betegsége miatt, Bastard olvasta föl. Köz volt a' csodálkozás, midőn Duchatel a' pénzügyi minister, egészen szokatlanul, az 1838iki budgetet s több törvényjavaslatot a' kamra elibe terjeszte, mielőtt a' thronbeszédre adandó válaszirás elkészült. — A' ministerek hihetőleg jókor akarják a' követekkel tuciatni, milly jó lábón áll az ország pénzügye, hogy így magoknak többséget biztosítsanak. Az 1835re szóló zár-számadás 25 millió 800 ezer frankyi fölösleget mutat, az 1836ki 43 milliót hagy szabad rendelkezésül, ambár az adófizetők 58 millióval kevesbet fizettek. — A' mellékadó 1830ban csak 522 milliót hozott-be, az 1836ki pedig 612 milliót s így 6 év alatt 90 millióval szaporodott az ebből jövedelem. —

Duc de Montebello, francia követ Schweizban, megérkezett Parisba. Távolléte alatt Bellevalra bizatvák a' francia követség ügyei. Nem tudni bizonyosan: visszatérend e' Montebello hg ismét Schweizba, hol olly annyira elveszté népszerűségét, de közönségesen valamennyi jól értesített igen kétkedik rajta, s azt hiszik, hogy hon fog maradni. —

Sebastiani francia követ a' britt udvarnál Londonból nőstül Jan. 6án érkezett meg Parisba, hol már udvarlásón is volt a' királynál. — Rigny tábournok is, ki csak imént érkezett meg Afrikából Toulouba, Parisba várják.

A' Paix ministeri lap azt állította, hogy Thiers a' követház biztossága kerületi üléseiben a' mult napokban a' constantinei küldvényhad iránti vitáskor valamely e' dologról szóló oklevelet terjesztett elő, mellyet a' ministerium levéltárából elsikasztott s magánál tartott volna meg. A' Jour. de Paris, mint Thiersnek híven maradt hirlapja, ez állítást hazugságnak nyilvánítja. — A' Jour. general des Tribunaux szerint Meunier pöre a' pairszék előtt csak februárban fog elővéteni. —

Afrikai legujabb tudósítások szerint a' constantinei Ahmed bey, és Abdel-Kader, fegyveres erejüket egyesíteni szándékoznak a' francia birtokok megtámadására s Orant, Arzewt, és Mostaganemet naponként arab csoportok fenyegetik. — A' francia partokon a' legutolsó zivatar ismét számos és igen tetemes kért okozott. Normandia partjain mintegy három óranyi járású földön 12 hajó szenvedé törést; a' cherbourgi révben pedig 14. Már több, mint 60 holttestet vetett ki a' tenger. Rigny tábournok Castor gözbajón Toulouba s innen Parisba érkezett, hihetőleg magát s viseletét védelmezni.

Siécle azt rebesgeti, mikép d. Carlos a' tuileriák kabinetjének javaslatokat tett. — Ugyan is 1) Carlos megegyezik a' házasságban (Lajos-Fülöp valamelyik leányával); 2) szerződést kíván kötni, melly don Carlost a' spanyol királyszeiken, mint abszolút fejedelmet biztosítsa; 3) Carlos igéri, hogy szüntűgy status-tanácsal fog kormányozni, mint bátyja, s azt sem ellenzi, hogy a' por Estamentos által összehívandó cortes olly változtatásokat tegyen az alkotványon, minőket szükségeseknek fog tartani. 3) Egy 100 ezer főből álló sereg lépjen Spanyolországba. Első évben a' francia kormány viselje ezen sereg-tartás költségeit; jövő években pedig a' spanyol kormány, mindaddig, míg ezen őrség szükségesnek tartatnék; 4) Carlos 100 millió frank kölcsönt vesz föl, mellyet a' francia kormány biztosítand; 5) Carlos kötelezi magát a' külföldön eddig tett valamennyi kölcsönnek elismerésére; 6) Egy millió franknyi házassági adomány köttessék ki Maria hgasszony részire. 7) Mihelyt Carlos Madridba lép, köteles leend az inquisitiót eltörleni (de hiszen nincs is ott, ha csak magával oda nem viszi). E' fölött föltétlen közbocsánatot osztand mindeneknek; 8) Carlos kötelezi magát, hogy nyugpénzt ad mind a' két királynénak, úgy mint Krisztinának és Izabellának; a' nyugpénz mennyiségét azonban a' francia kormány határozná meg, s e' királynék Franciaországban fognának lakni; s a' t. (A' hirlapok többnyire csupa költeménynek tartják mind ezt, de mivel több ollyas megvalósult már, mit az ujságok eleinte pusztá költeménynek tartottak, nem fölösleg e' hir tudomára is annival inkább, mivel a' francia király megnyitó beszéde igen világosan kimondá, hogy a' britt kabinettel Spanyolország ügye iránt nincs egy értelemben.)

A' Nouvelle-Minerve azt állítja, hogy a' belga királyné jegypénze a' civillistából már ki van fizetve, s most csupán arról van szó,

hogy annak visszafizetését a kamra helybenhagyja. Továbbá a király kisebb fiainak apanage-át 18 éves korukon túl 600 ezer frankra szándék határozatni, úgyhogy Joinville hg is már a jövő évben annyit kaphasson. A kir. hgasszonyok egy millió fr. jegy v. kiházásitási pénzre tarthatnak számot, 's azon esetben, ha férjhez nem mennének, 15dik evükön túl ugyanazon pénzmennyiség fizettetik nekik.

Guizot azon beszédében, melyet a fr. akademiába fölvételkor tartott, a 18ik század philosophiája történetét adta rövid vázlatban elő. Beszéde folytában erősen kikelt azok ellen, kik őt ellenzandulési irányról vádlák, és szabadelműtlen szellemet tulajdonítanak neki. Ő az újabb politikai jogot a 18dik század philosophiájából származtatá nyilvánítván, hogy ahoz ő valóban gyermekdedül ragaszkodik. — Ezután erős vonalmokkal rajzolja ama' korszak íróit, Montesquieut, Rousseaut, Voltairt, Buffont, Condillacot, kik az ember 's természet mélyét, 's a' természeti világot minden oldalról vizsgálák. —

A' szajnai törvényszék előtt január 7dikén vétetett föl a' Courier Français és Siècle kiadóji ellen bizonyos vád, mely azzal terhélé őket, hogy mult december 28kán és 29kén Meunier merénye alkalmakor oly cikket közlöttek, melyben a' kormány tetteit illető gáncs és felelősség a' király személyére háritatik. — A' Siècle kiadója betegsége miatt maga nem jelenhetvén meg, makacságért kéthónapos fogságra 's 2000 frank bírságra ítéltetett, ellenben a' Courier Français kiadóját az esküttek vétketlennek nyilvánították; miért is a' törvényszék őt fölmenté. Ugy hiszik már most, hogy a' kormány ezen ítélet következtében tán csak föl fog hagyni vádjával a' Temps ellen, mely a' Courier Français bepörlött cikkeit csak lemásolta.

„Már bizonyos, így szól Paix ministeri hírlap, hogy Meunier igen fontos vallomásokot tett. Ő titkos társaságokhoz tartozott, 's neve a' Blanquénál és Lamieussonnál talált jegyzékeken is olvasható vala. Még arról is bizonyosakká vagyunk téve, hogy e' jegyzékeken négy személy van Meunier nével beírva, melyek közül egy Fridrik Péter keresztnevű. Azonban ez utolsó név nem egészen olvasható, csak az első betű P. van világosan kiírva. Az ember megerősül azon hiedelemben, hogy e' titkos társaságok ezéja királygyilkolás volt; 's mivel e' vélemény egy királygyilkosnévnek oly jegyzékeken megjelente által hitelesül, melyeket oly embereknek letek, kiket a' törvényszék elítélt, 's mint titkos társaságok tagjait hárhoztatt, a' kormány nagy felelősséget vonna magára, ha a' kamráknak megelőző rendszabályokat nem terjesztene elő illy borzasztó merények ellen.

Január 4kén Parisban st. Honoré külváros lakosít félelmes gáz-pattanás igen megdöbenté. Azon vas lap, mely a' place Beauveau-n egy csatornához a' bejárást fődte, oly iszonyu esattanattal röpiült a' légbe, hogy azt Chaillotban is tisztán lehet hallani, az ablaküveg valamennyi szomszédházban összetört, e' fölött sűrű füst és lángtömeg kíséré. Mint mondják, a' pattanást az okozá, hogy közel fekvő gázcsökből az utcai világításra gáz simult el valahogy, 's ezen csatornában gyűlt össze. De mikép gyulhatott meg ott, nem tudhatni. —

Nagy érdekléssel beszélnek egy új ünnepről, mely jan. 15én a' Theatre Françaisban fogna tartatni. Ez Molière születésnapja. Valamennyi más színház legjelesb tagjai részt fognak abban venni. Előadási tárgyul „Bourgeois gentilhomme“ van választva, 's valamennyi párisi színház küldöttségei meg fognak e' szertartáson jelenni. A' béménet-ár kétszeres lesz 's a' bevétel Molière emlékére szánya. —

A N G L I A.

A' Courier szerint valamennyi ministeri parlamenttag körlevelet kapott Russell lordtól azon sürgető felszólítással, hogy január 31én a' parlament-megnyitáson mulhatlanul jelen legyen, mivel a' megnyitás után azonnal fontos tárgyak fognak szőnyegre jutni. — A' Brighton Herald szerint a' királyné, ki forró lázban szenvedé, jan. 8án jobban érzette magát, ellenben nyugtalanító a' Gloucester hg-né állapotjárul szóló tudósítások. —

Az utak már szabadulni kezdenek a' nagy hófúvatoktól, azonban még folyvást táboroként dolgoznak az emberek a' hó-eltakarításon. El tekintet Angliában oly új, hogy csoportosan tódulnak nézni e' ritka látványt. Dover, Canterbury és London közt egyszersmind szabályos szánozás is állított, mely ritka gyönyörrel főleg a' szép nem alig tud megtelni. Egyetlenegy júhesapason v. legelön Romney-Marshon 10 — 15 ezer darab juh vészelt el a' hóvihar miatt. — Londonban most lágy idő állván be, a' hó olvadása miatt oly tömördek piszok támadt, hogy a' Courier állítása szerint a' város némelly részeiben térdig soppedez belé az ember. 'S ki hitte volna ezt Londonról! —

A' házassodások a' szegényebb zsidó osztályok közt Londonban igen megsaporodtak, és pedig egy társaság eszközlése által, melynek egy fő részese az özvegy Rothschildné 's mely a' házassági szertartások költségeit magára vállalja. Ezen intézetet t. i. a' hozá létre a' vagyonosb osztályok közt, mert azt vették észre, hogy a' szegényebb zsidóság nagy része vad-házasságban él, és pedig csupán azért, meri nem képesek a' házassági szertartások költségeit megfizetni, melyek 5 néha 10 font sterlingre is fölmennek. Azonban ez intézet jótéteményei csak két hónapra terjednek, mert csak ezen idő alatt engedtetik meg mindenik zsidónak az ingyen házassodhatás Londonban. —

B E L G I U M

A' Moniteur dec. 14 éről az eddigi külügyi és tengeri minister Muelenaere gróf elbocsáttatását jelenté, kinek helyét ideiglen a' belügyi pótlandja. — A' tanácsban törvényjavaslat terjeszteték elő a' párviadalra nézve; szerinte a' kihívó 1—3 hónapi fogságot 's 100—300 franknyi bírságot, ki pedig a' párviadalra okot adott 1—12 h. fogságot 's 200—1000 fr. bírságot; ki ví, de sértés nélkül 3—18 hónapi fogságot, 's 300—1500 fr. bírságot; ha a' vett sebnek 20-napi tehellenség következtése, 4—24 hónapi fogságot 's 400—2000 fr. bírságot fogna szenvedni. Ha valaki holtan marad, vagy 20 napnál tovább betegeskedik: a' vétkes fenytő törvény szerint fogna megítéltetni. A' tanuk vagy secundansok szinte büntetés alá esnének.

S V É D O R S Z Á G.

Stokholmban valamint Kopenhágában igen nagyon uralkodik az ugy nevezett influenza, melyben maga a' király 's a' királyi család több tagjai is szenvednek. A' király egészségi állapotjárul mult év dec. 30án még orvosi hírlemény is jelent meg, mely szerint a' királynak nyugtalan éje volt, lázos jelenségekkel, e' fölött köhögé 's hányásra ingereltetett, de minden más aggodalmat gerjesztő jel nélkül. — Az Aftonblad szerint dec. folytában számos ember meghalálozott gastrica és skarlát-lázos betegségben, 's e' halálozások többnyire a' legjobb koruakon történtek, úgy hogy számos 30 eszt. tisztviselő is vala köztöttük. A' kemény hideg hirtelen beköszönte. A' színházban úgy köhécseltek az emberek, hogy az előadást hallani sem lehetett. —

N É M E T O R S Z Á G

A' német, 's különösen a' frankfurti elitelt politikai foglyok nem a' legügyesb őrizet alatt tartatnak, mert minduntalan jelentik a' lapok, hogy ismét meg ismét megszökött közölök néhány. Az Allg. Ztg jan. 11ről megint azt jelenté Frankfurtból, hogy hat politikai elitelt fogoly szökött meg, pedig hihetőleg a' börtönésszel vagy porkolábal együtt, mert azt sem lelik. A' megszökött valamennyi tanuló volt, 's az 1833ki aprilisi lázongás miatt 1836 oct. 19én holtiglani fékház-büntetésre ítélve; valamennyi 24, és 25 év körül volt. Nem csak a' porkoláb, de még az örök is némi gyanuban vannak, hogy a' megszökést ha nem segítették is, legalább gátolni vagy megelőzni nem igen törekedtek. A' megszökést így mondják történtek: Az őrségnek fallal kerített udvarába, hová a' foglyokat szabad légre kiszokták bocsátni, tüzfát hordottak még 10kén este, lerakás után a' szolga a' kaput nem csukta be, hanem csak madzaggal kötölte meg, mit az örök's börtön-főlvigyzó tán akarva észre nem vettek. Ezután úgy látszik, hogy a' szolga a' foglyokat ezen udvarba hozta, és pedig hihetőleg nem az e' helyen volt őr megegyezése nélkül, honnan természetesen könnyű vala nekik a' szabadra suhanni annyival is inkább, mert nagy eső 's hóföregteteg mellett sűrű sötétség volt. A' szolga maga is eltávozott ugyanazon órában azon ürügy alatt, hogy a' foglyok szükségei pótlására valamit hozzon, de többé vissza sem tért.

S C H W E I Z.

Bern főhely dec. 31kén költ körlevélben elbucszuk a' cantonoktól, jelentvén, hogy a' főhelyi ügyvitel 1837re 's 1838ra Luzern cantonra megyen által, egyszersmind megköszöni a' bizodalom 's hazai érzelem több rendű bizonyosságát, melyeket Bern mint főhely súlyos ügyviteli folytában a' cantonok résziről tapasztalt; más körlevélben pedig jelenté, hogy Mazzini József és Ruffini August János politikai menekvők, a' schweizi franczia követ szolgálat-készségénél fogva, utleveleket nyertek Franciaországban szabadon végig utazhatásra. Azért is arra kötelezék magukat, hogy Schweizot azonnal elhagyják.

E L E G Y H I R.

Tudósítások szerint Konstantinápolyból mult év dec. 21ről a' dögmirigy a' folyvásti enyhe időjárás miatt mind a' törökség mind a' frankság közt félelmesen őregbül 's pusztít. — Hogy dulásiról fogalmunk legyen, elég azon körülményt idézni, hogy a' Donizetti karmester felügyelése alatt levő nagyúri hangászkarból, mely 50 személyből áll, harminezhét a' dögmirigy áldozatja. — Hassan Mazher efendi is, a' Moniteur ottoman új szerkesztője, ki a' meghalt Blaque helyébe lépett, szinte martaléka lön a' duló ragálynak. —

A' luknovi király Keletúdiában jelenleg amazon-sereg-szerkesztéssel foglalatokodik, mely 3 ezredből fogna állani. Az elsőben fiatal hajadonok; a' más kettőben férjhez ment asszonyok vannak 's ez utolsó osztályra bizá ön fölséges személye őrzését.

Hermann orgona-és erőművész Riesenbachban (Sileziában) oly toronyórát készített, mely már 6 év óta pontosan jár minden fölhuzás nélkül 's a' művész állítása szerint még egy századig pontosan jár.

Azon elefántesont ülőszék, melyet Gusztáv Wasa, Lübeck várostul kapott, Schinkel svéd kamarás urnak 58 ezer forintért adattott el. —

Föl van számítva, hogy Napoleon alatt 3 milliónyi ember fordított hadi szolgálatra, kik közül 2,197 400 lön áldozat. — Londonban naponként 20 ezer ember érkezik, 's ugyanannyi távozik.

PÉNZKELET Bécs, jan. 21én: 5 pCentes statuskötelezvény 99 5/8; 4 pCentes 75 1/4; — 1820dki kölcsön 100 frtos 226 3/4.

GABONAAR: jan. 24dik Tiszta buza 96 2/3 — 86 2/3; — Kétszeres 66 2/3; — Rozs 53 1/3 — 50 Árpa 50 — 46 2/3; — Zab: 40. 38 kukoricza 93 1/3 86 2/3 — 80.

DUNAVIZÁLLÁS: jan. 23kán 5' 7" 9" 24kén 5' 0" 25kén 5' 3" 3".

BUDAI LOTTERIA jan. 21kén: 72. 84. 62. 38. 75.